

РЕШЕНИЕ

№ 28297

гр. София, 14.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав, в
публично заседание на 10.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **8269** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 46а, ал.1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).
Образувано е по жалба на А. М. А., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], принудително настанен в СДВНЧ, подадена чрез адвокат Я. К., срещу Заповед №5364з - 4625/15.06.2026г., издадена от директор на дирекция „Миграция“ – МВР, с която е продължено принудителното настаняване на жалбоподателя в Специален дом за временно настаняване на чужденци на лицето с 6 месеца, считано от 18.06.2026г. , до отпадане на пречките за изпълнение на наложената принудителна административна мярка.

В жалбата се поддържа становище за незаконосъобразност на оспорената заповед поради съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Твърди се, че същата е издадена при неизяснена фактическа обстановка, в противоречие с материалния закон и в нарушение на принципа за съразмерност. Поддържа се, че в случая са били налице предпоставките за вземане на по-лека мярка по чл. 44, ал. 5 ЗЧРБ, а в заповедта липсвали мотиви относно възможността за налагане на такава по-лека мярка. Претендира се отмяна на заповедта.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и с адв. К., като молят заповедта да бъде отменена. Излагат се допълнителни съображения в депозираните писмени бележки.

Ответникът – директорът на дирекция „Миграция“ - МВР не е представляван. В депозираните писмени бележки се поддържа становище за неоснователност на жалбата. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение, като се прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско такова.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото

доказателства, установи от фактическа страна следното:

Със Заповед УРИ №5392 ПАМ - 1430/ 18.12.2025 г., издадена от началник на отдел „Миграция“ при СДВР - МВР, на основание чл. 44, ал.6, ал.8 и ал.10 ЗЧРБ, чл. 10, ал. 1, т. 1 от Наредба № Из – 1201/01.06.2010 г. за реда за временно настаняване на чужденци в специалните домове за временно настаняване на чужденци и в техните звена и за организацията на дейността им, във връзка със Заповед рег. № 6101 ПАМ – 556/25.11.2024 г. за налагане на принудителна административна мярка „Връщане в страна на произход“, спрямо жалбоподателя А. М. А. е постановено принудително настаняване в Специален дом за временно настаняване на чужденци, за срок не повече от 6 месеца от датата на фактическото настаняване.

Заповед рег. № 5392 ПАМ – 1430/18.12.2025 г. е била обжалвана, като жалбата срещу нея е била отхвърлена с решение по адм. д. № 217/2026 г. Решението е било обжалвано, като съдебният акт е оставен в сила с Решение № 4347/26/21.04.2026 г. по адм. д. № 3013/2026 г. на ВАС.

По твърдения в жалбата и от писмо рег. № 536400-46528/17.06.2026 г. се установява, че с молба вх. № 536400-61815/05.06.2026 г. е поискано от жалбоподателя да бъде взета спрямо него обезпечителна мярка по чл. 44, ал. 5, т. 1 ЗЧРБ. Цитираното писмо е адресирано до адв. В. И. и с него тя се уведомява, че „с цел произнасяне по компетентност“ е необходимо МВР – Дирекция „Миграция“ да бъде надлежно уведомена дали заповед рег. № 5392 ПАМ – 1430/18.12.2025 г. на началника на ОМ-СДВР, за принудително настаняване на жалбоподателя е влязла в законна сила. Няма данни по делото дали административният орган – директор „Миграция“ МВР се е произнесъл по това искане.

С процесната Заповед № 5364з-4625/15.06.2026 г. на основание чл. 44, ал. 6, ал. 8 и ал. 10 ЗЧРБ и въз основа на предложение рег. № 5364р-14139/15.06.2026 г., е продължено принудителното настаняване в СДВНЧ, до отпадане на пречките по изпълнение на наложената принудителна административна мярка, но не по – късно от 18.12.2026 г.

По отношение на мотивите заповедта препраща към предложение рег. № 5364р-14139 от 15.6.2026г., като извън това е посочено само, че „независимо от положените усилия, изпълнението на принудителната административна мярка ще продължи по-дълго поради отказ от съдействие на чужденеца“.

В докладната записка е изложено, че пречка за изпълнението на наложената принудителна административна мярка по ЗЧРБ се явява отказът на А. А. М. да съдейства на компетентните органи за установяване неговата самоличност и липсата на валиден документ за пътуване, с който лицето да може да напусне Република България. Посочено е също, че към настоящия момент не са налице предпоставки за замяна на обезпечителната мярка е предвидените в чл. 44, ал. 5, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗЧРБ и е налице опасност чужденецът да се укрие, като се позовава на докладната записка с рег. №5392р-1250/18.12.2025 г., според която при задържането на чужденеца от служители на СДВР същият е заявил, че ще се укрие с цел да остане в Европа. По време на принудителното настаняване при проведените беседи А. А. М. е заявил желание да съдейства на компетентните органи за установяване на неговата самоличност, но впоследствие, при предприетите действия за отвеждането му в съответното посолство, той категорично отказал да съдейства, видно от отбелязването върху протокол е рег. № 10540р-3933/20.05.2026 г. Посочено е също, че сектор ИМАМ при отдел П. на дирекция „Миграция“-МВР счита, че съществува разумна възможност наложената принудителна административна мярка да бъде изпълнена. В хода на производството по издаване на заповед за продължаване срока на принудително настаняване е проведена на 04.06.2026 г. беседа с А. А. М., като същият отказва да се завърне в страната си на произход С.. Няма данни същият да разполага със средства за издръжка и задължителни медицински застраховки.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните изводи:

Жалбата е допустима, а по същество е основателна.

При служебната проверка по чл. 168, ал. 1, вр. 146 АПК се констатира, че заповедта е издадена от компетентен административен орган по чл. 44, ал. 1 и ал. 10 ЗЧРБ – директор на дирекция „Миграция“ – МВР. По делото е приложена заповед №8121К-1498/19.04.2026 г. на министъра на вътрешните работи, с която издателят на заповедта Н. Д. Н. е преназначен на длъжността Директор на дирекция „Миграция“ – МВР.

Спазени са и изискванията за форма на административния акт.

Спорът е основно относно материалната законосъобразност на заповедта и разпореденото с нея продължаване на принудителната административна мярка – принудително настаняване в СДНВЧ.

Съгласно чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ, когато съществуват пречки чужденецът да напусне незабавно страната или да влезе в друга страна и няма насрочени действия за предстоящото му извеждане, органът, издал заповедта за налагане на принудителната административна мярка, или директорът на дирекция "Миграция" след преценка на индивидуалните обстоятелства и на опасността от укриване или на осуетяване на връщането по друг начин разпореждат със заповед по ред, определен с правилника за прилагане на закона, изпълнението заедно или поотделно на някоя от следните обезпечителни мерки: 1. чужденецът се задължава да се явява ежеседмично в териториалната структура на Министерството на вътрешните работи по местопребиваването си; 2. чужденецът внася лично или чрез трето лице парична гаранция в срок и в размер, определени с правилника за прилагане на закона; 3. чужденецът предава във временен залог валиден паспорт или друг документ за пътуване в чужбина, който получава обратно при изпълнение на връщането или експулсирането. Според ал. 6, в случаите, когато чужденецът, на когото е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и 3, възпрепятства изпълнението на заповедта или е налице опасност от укриване, органите по ал. 1 могат да издадат заповед за принудително настаняване на чужденеца в специален дом за временно настаняване на чужденци с цел организиране на връщането или експулсирането. Принудително настаняване се разпорежда и в случаите, когато чужденецът не изпълнява условията на наложените по ал. 5 обезпечителни мерки.

Чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ предвижда, че настаняването продължава до отпадане на обстоятелствата по ал. 6, но не повече от 6 месеца. За наличието на основанията за принудително настаняване в специален дом се извършват ежемесечни служебни проверки от директора на дирекция "Миграция". По изключение, когато лицето отказва да съдейства на компетентните органи или има забавяне при получаване на необходимите документи за връщане или експулсиране към датата на изтичане на разрешения срок на принудителното настаняване по ал. 6, директорът на дирекция "Миграция" може да издаде заповед за продължаване на принудителното настаняване в специалния дом за срок не по-дълъг от допълнителни 12 месеца.

В случая предмет на оспорване е именно заповед за продължаване на принудителното настаняване. Видно от текста на ал. 8 на чл. 44 ЗЧРБ, мярката се продължава в две хипотези - ако лицето отказва да съдейства на компетентните органи или има забавяне при получаване на необходимите документи за връщане или експулсиране. В случая административният орган е обосновал заповедта с липсата на съдействие на компетентните органи от страна на жалбоподателя. Наличието на посоченото основание следва да се счита за безспорно предвид приложения приемо - предавателен протокол, в който е отразен отказът на лицето да бъде отведен в посолството, и докладна записка рег. № 5364р-13458/08.06.2026г.

Въпреки това заповедта следва да бъде отменена поради наличието на други, по-леки обезпечителни мерки, които биха могли да бъдат ефективно приложени съобразно чл. 15,

параграф 1 от Директива 2008/115/ЕО.

Съгласно чл. 142, ал.2 от АПК установяването на нови факти от значение за делото след издаване на акта се преценява към момента на приключване на устните състезания.

По делото са представени доказателства – нотариално заверена декларация от българския гражданин О. Д. О. за осигурено жилище и издръжка на жалбоподателя – л. 38, от 23.12.2025 г., ведно с копие от нотариален акт за придобиване на 9/10 идеални части от жилищен имот /апартамент/, както и декларация от 29.06.2026 г., с която О. Д. О. е декларирал, че е съгласен и готов да внесе определената от компетентния орган гаранция за А. М. А.. Следователно, налице са нови доказателства и нови факти по смисъла на чл. 142, ал.2 АПК, относими към преценката на възможността за прилагане на по-лека мярка.

Тук следва да се отбележи, че преди изтичане на 6 месечния срок за принудително настаняване – още на 05.06.2026 г. от страна на жалбоподателя, чрез пълномощник, е поискана замяна на мярката с такава по чл. 44, ал. 5, т. 1 ЗЧРБ, като са представени доказателства. Самото искане не е приложено по делото, но за него се съди косвено както от твърденията в жалбата, които не се отричат, така и от изпратеното на 17.06.2026 г. писмо до процесуалния представител на жалбоподателя. С оглед наличието на данни, обуславящи възможност за прилагане на по-лека мярка, административният орган е следвало да ги обсъди, при необходимост да събере и допълнителни доказателства, в това число, като укаже на лицето да представи такива. Тъй като това не е сторено, е допуснато нарушение на чл.35 от АПК, в резултат на което са останали неизяснени факти и обстоятелства от значение за случая. Това, на свой ред, е довело до нарушаване принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК, тъй като се установява, че по отношение на жалбоподателя биха могли да се приложат ефективно други по-леки принудителни мерки, по смисъла на чл. 15, пар. 1 от Директива 2008/115/ЕО. В случая, като възможностите за налагане на мерки по чл. 44, ал. 5 ЗЧРБ са обсъдени от административния орган само формално, независимо, че преди издаване на акта същият е бил сезиран с такова искане и данни.

Предвид изложеното, оспорената заповед се явява издадена при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в противоречие с принципа на съразмерност. Това налага същата да бъде отменена и преписката да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне при спазване на дадените указания относно възможността за прилагане на по-лека мярка с оглед новите доказателства.

При този изход на делото следва да бъде уважена претенцията за присъждане на сторените по делото разноски. Настоящият съдебен състав, като съобрази Решение на Съда на Европейския съюз от 25 януари 2024 г. по дело С-438/22 и критериите, посочени в разпоредбата на чл. 36, ал. 3 от Закона за адвокатурата, приложима на основание чл. 38, ал. 2, изречение второ и параграф 21, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на ЗА, както и правилото на чл. 8, ал. 3 от Наредбата за възнаграждения за адвокатска работа, намира, че в полза на адвоката следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 511.29 евро (евровата равностойност на 1 000 лв.). Що се отнася до сумата за внесена държавна такса, доколкото тя е платена от трето лице – „Фондация за достъп до права“, същата не представлява сторени от жалбоподателя разноски, поради което и не следва да му бъде възстановявана.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2 АПК, Съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на А. М. А. Заповед №5364з - 4625/15.06.2026г. на директора на дирекция „Миграция“ – МВР, с която е продължено принудителното настаняване на жалбоподателя в

Специален дом за временно настаняване на чужденци на лицето с 6 месеца, считано от 18.06.2026г.

ИЗПРАЩА преписката на директора на дирекция „Миграция“ – МВР за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Министерството на вътрешните работи да заплати на адв. Я. К. сума в размер на 511.29 евро.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: